

GÜNÜMÜZ DÜNYASINDA
MÜSLÜMAN AZINLIKLAR

AVUSTRALYA

EDİTÖR
İRFAN AYCAN

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	7
GÜNÜMÜZ DÜNYASINDA MÜSLÜMAN AZINLIKLAR: AVUSTRALYA	9
1. AVUSTRALYA MÜSLÜMANLARI / <i>Mustafa Baş</i>	11
2. YENİ Zelanda / <i>Mustafa Baş</i>	65
3. PAPUA YENİ GİNE / <i>Caner Ovalı</i>	113
4. YENİ KALEDONYA / <i>Mohamet Hussain Farook</i>	135
DİZİN	148

GİRİŞ

Hız. Peygamber zamanında itibaren farklı zaman dilimlerinde dünyanın her yerine yayılan İslamiyet, bugün yeryüzünde en fazla müntesibi bulunan ikinci dindir. Hız. Peygamber'in İslam'a davet mektuplarıyla başlayan İslamiyet'in Arap coğrafyası dışına yayılışı, Müslüman tacirlerin faaliyetleri ve Müslümanların fetih hareketleri sayesinde kısa sürede Asya, Avrupa, Afrika ve Amerika başta olmak üzere tüm dünyaya yayılarak cihan şümul bir hale gelmiştir.

Günümüzde dünyanın en büyük adası kabul edilen Avustralya'nın İslamiyet'le tanışması oldukça erken dönemlerde mümkün olmuştur. Özellikle 16. Yüzyıldan itibaren Avustralya'nın İslam ile temasının daha sıkı olduğu söylenebilir. Örneğin; Arap tacirlerinin 16. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar Papua Yeni Gine'de ticari faaliyetlerde buldukları ve söz konusu bölgeye "Ceziretü'l-Mülk" adını verdikleri bilinmektedir. Ayrıca Müslümanların Papua Yeni Gine'nin kuzey ve güney sahillerinde 1900'lere kadar çalıştıklarına dair kaynaklarda çeşitli bilgiler yer almaktadır. Yine kaynaklarda 1700'lerin başından itibaren kuzey ve kuzey batı Avustralya'ya Endonezya adalarından Müslüman balıkçıların geldikleri, yerli halkla ticari ilişkiler geliştirdikleri ve bu sayede Avustralyalı yerli halkın İslamiyet'le de tanıştıklarına dair bilgiler yer almaktadır. Diğer taraftan Müslümanlar Yeni Zelanda'ya ilk kez 18. yüzyılda ayak basmışlar, 1874'te ülkeye ilk Müslümanlar yerleşmişler ve bunların çoğu altın madenlerinde çalışmışlardır. 19. yüzyılda ise Fransa tarafından sürgün edilen Cezayirli Müslümanlar Yeni Kaledonya'ya yerleşmişler, böylece Yeni Kaledonya'da ilk Müslüman yerleşimciler varolmuştur.

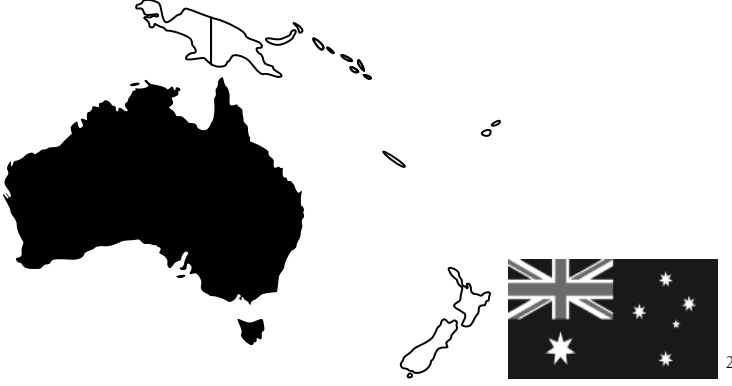
Avustralya'da İslam ve Müslümanlar 16. yüzyıldan günümüze ka-

dar varlığını devam ettirmiş olsa da zaman zaman dini alan başta olmak üzere siyasi, sosyal, kültürel vb. alanlarda zorluklarla karşılaşmışlardır. Müslümanların azınlık olarak yaşamlarını sürdürdükleri ülkelerin birçoğunda karşılaştıkları sorunlara dair araştırmalar yok denecek kadar azdır. Bu nedenle günümüzde Avustralya'da azınlık durumunda yaşamaya çalışan Müslümanların karşılaştıkları zorluklara dair akademik ve bilimsel çalışmalar yapmak zaruri hale gelmiştir. Bu çalışma Avustralya Kıtasının siyasi tarihi, sosyal, ekonomik, dini, demografik durumlarını ortaya koyduktan sonra Avustralya Kıtasına İslamiyet'in girişi ve yayılışını, Müslümanların sosyal, siyasi, dini ve demografik durumlarını ortaya koymayı hedeflemektedir. Çalışmamızda emeği geçen tüm hocalarımıza ve yayıncı kuruluşa şükranlarımızı sunarız.

Editör
İrfan AYCAN
Ankara, Aralık 2021

1. AVUSTRALYA MÜSLÜMANLARI

MUSTAFA BAŞ¹

1. Ülke Hakkında Genel Bilgi

			
Başkent	Resmi Dil	Hükümet	Kuruluşu
Canberra	İngilizce	Federal Anayasal Parlamerter Monarşi	...
			
Yüzölçümü	Nüfusu	Para Birimi	K.B düşen M. Gelir
7.692.024 km ²	25,774,187	Avustralya Doları (AUD)	50.844 AUD ³

¹ Prof. Dr., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Felsefe ve Din Bilimleri ABD Başkanı.

² <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/australia/> (Erişim tarihi: 09.11.2021)

³ <https://tr.wikipedia.org/wiki/Avustralya> Erişim: 01.02.2021

2. Ülkenin Tarihçesi

Güney Yarım Kürede bir kıta ülkesi olan Avustralya Hint Okyanusu ve Büyük Okyanus arasında, hiçbir ülke ile kara sınırı bulunmaksızın yer almaktadır. Haritaya bakıldığında deniz komşuları Endonezya, Doğu Timor, Papua Yeni Gine, Solomon Adaları, Vanuatu, Yeni Kaledonya ve Yeni Zelanda olarak görülmektedir. Kara parçası olarak dünyanın altıncı en büyük ülkesi olan Avustralya, 2,9 milyon mil kare (7,6 milyon km²) alanı kaplamaktadır. Ana-karaya ek olarak irili ufaklı sekiz binin üzerinde başta Tazmanya, Kanguru, Fraser, Nepean Norfolk Adaları gibi adalarla bu rakam 8 milyon km²'ye yaklaşmaktadır.⁴

Avustralya ismi olarak Latince “güneyden”, “güneye ait” anlamındaki Australis kelimesinden gelmektedir. Avrupalılar güney yarım kürede “Terra Australis Incognita” veya “Bilinmeyen Güney Ülkesi” olarak adlandırılan geniş bir toprak olması gerektiğine inanıyorlardı. Bu isim ilk olarak 1803'te kıtayı dolaşan ve 1804'te çizdiği haritada kıtayı tanımlamak için İngiliz kaşif Matthew Flinders tarafından kullanılmıştır.⁵ New South Wales valisi olarak görev yaptığı dönemde Lachlan Macquarie bu ismi İngiltere'ye yolladığı yazılı mesajlarda kullanmıştır. 1817'de Macquarie bu ismin resmi olarak

⁴ Barbara A. West-Frances T. Murphy, A Brief History Of Australia, Newyork; Facts On File, Inc, 2010, 1

⁵ Bkz. <https://www.nla.gov.au/faq/how-was-australia-named> Erişim: 01.02.2021